

Etgar Keret Történetek

Júlia

A katonák mentegetőztek neki, amiért lelőtték engem. Nézzen oda, sötét volt, közel a határ, az alumíniumcső pedig, amit cipeltem, az olyan, mint egy puska. Ha válaszoltam volna a fölszólításokra... de én, mint mindig, leszartam. Ő pedig nagyon szépen sírt, egy olyan ember szűzies sírásával, akinek egész életében csak a jóban volt része.

Elmesélték neki a három golyót, ami belém fúródott, ebből kettő a gerincoszlopomba, meg a hangos jajgatásomat... Nem, nem fáj egyáltalán, csak mindig szerettem megjátszani az érzéseimet, olyankor is, amikor azt suttogtam, „szeretlek”, és magamban azt gondoltam, „krumpli-püré”, vagy mint az összes nő, mielőtt vele megismerkedtem.

Ömlött a könny a szeméből, az cirógatta a gyöngéd és magas arccsontját, és csorgott le végig a formás nyakán. A nála két évvel fiatalabb tiszt a vállára tette a kezét, mintha vigasztalni akarná őt, az alsó ajka megremegett, megérezhette a fiú óhaját.

Oly sok jel volt körülöttünk a világon, amelyeket csak a szerelem útján érthettünk meg: a holdfény – álom, a fájdalom – valóság, és pont az én betört orrom hídján értek össze. Most már egy sem mond nekem közülük semmit.

Gyerekkoromban sokszor azt álmodtam, hogy ragyás arcú angyalok bekennek egy rakás szarral. Még ma sem rajongok azért, hogy eltemetnek.

Hazamegy a temetésről, leveti az esőkabátját, becsukja a konyhai tolóajtót, betömi az ajtó és a padló közötti rést, én már nem láthatom. Kinyitja a gázcsapot, kényelmesen elhelyezkedik a sarokban, kiengedi a föltűzött haját, a hátát a falnak veti. Tizenhat perc múlva, amikor meghal, megszűnik a szerelmünk. Ha lennék, elkoptatott sírásra fakadnék.

Akár a mai nap

– Pontosan emlékszem, mit mondtam: először kérjen engedélyt az őrmestertől, és csak akkor mehet le enni a szobába, ha ő beleegyezik.

– De az eligazításkor azt mondtam...

– Pontosan emlékszem rá, mit mondtam, Hirsch –

szakította félbe vigyorogva a szakaszparancsnok –, szóval azt akarja mondani, hogy hazug vagyok?

Mérges és gúnyos vigyor ült ki az arcára, és mindketten, Joav is meg ő is tudták, hogy hazudik, azt is mindketten tudták, Joav is meg ő is, hogy ezt nem tudja bizonyítani, és azt is tudták mindketten, Joav is meg ő is, sőt ő még jobban is Joavnál, hogy ebben az ügyben Joav semmit sem tehet. Voltak napok, amikor Joav a legszívesebben nem nyugodott volna bele. Tett volna valamit. Esetleg elfordult volna, mintha letett volna erről, és rászánta volna magát, hogy odébbálljon, aztán gyorsan mégis beéri őt, és a puskatust egyenesen a gúnyolódó pofájába vágja. Egy cserkészkiránduláson egyszer betörte egy fiú orrát, aki ellopta az iránytűt. Nem az ő iránytűjét, hanem valaki másét. Gyűlölte a tolvajokat, a hazugokat pedig még annál is jobban.

– Tehát azt mondja, hogy hazug vagyok, Hirsch? Várom a válaszát.

– Nem, parancsnok úr, úgy látszik, tévedtem, parancsnok úr.

Ezek a napok távol voltak a maitól, nagyon távol. A beismerés nem volt elég, egy órát kellett őrködni éjszaka, hogy jóvátegye a hibáját.

Az őrködés kettőtől háromig tartott. Egy egész tetves óra. A szakaszparancsnok jött is őt ellenőrizni. Ott találta a pavilon kapujában, ahogy didereg a hidegtől.

– Jól van, Hirsch, ez rendben lesz – paskolta meg a hátát –, maga kicsit fennhordja az orrát, de én majd embert faragok magából.

– Igen, parancsnok úr – vetett felé Joav egy erőltetett mosolyt, és megint emlékeztette magát, hogy ez a hadsereg, itt tartania kell a száját, és semmire sem megy vele, ha balhét csinál. A szakaszparancsnok pedig nézte a műmosolyt az arcán, és büszke volt rá, mint az idomított kutyára, akinek új mutatványt tanított.

Az angol negyed órával korábban megérkezett, hogy fölváltsa őt. Vele tényleg nem volt gond. Mikor odaért, azt látta, hogy Joav sír a szégyentől. Amikor Joav meglátta őt, még inkább elszégyellte magát, és ahelyett, hogy abbahagyta volna a sírást, csak még jobban zokogott.

– Nincs miért bőgni – mondta az angol, és a földre szegezte a tekintetét –, a legbölcsebb dolgot csi-

nálad, amit csak tehetél, pontosan azt, ami a helyes volt. – Még hozzátette: – Megyek vizelni. – Háttérbe vonult, és csak akkor jött vissza, amikor Joav befejezte a sírást. Az angollal tényleg nem volt gond.

A reggeli szemlén a szakaszparancsnok kihirdette, hogy a mai naptól Joav az ügyeletes kadét, Joavnak pedig mindenki füle hallatára kijelentette, hogy reméli, mostantól bizonyítani fog. Joav meg csak mondta, hogy „igen, parancsnok úr”, „nem, parancsnok úr”, meg „fölvesszem a beosztást, parancsnok úr?” És még csak nem is őrködött éjszaka, mert az ügyeletes kadét nem őrködik. Pénteken pedig, amikor mindenki ott maradt, ő hazament, mivel ez az eljárás. Amikor elhagyta a részleget, és ment a kapu felé, úgy érezte magát, mintha büntetésben lenne, mintha száműznék, és az egész nyomasztó szombat alatt végig magát átkozta a megalázó szabadsága miatt. Amikor vasárnap visszajött, a központi pályaudvaron vett egy *Jerusalem Post*ot az angolnak, Baumannak pedig, aki fölötté aludt az ágyon, egy szivacsot a golyóálló mellénye vállpántjához, ahogy kérte.

Kedden, mielőtt kimentek a lőtérre, a szakaszparancsnok elküldte őt, hogy vegyen neki cigarettát, ő pedig rohant az ellátóba, mint egy pincsikutya, és egy doboz *Noblese*-szel tért vissza. Piff-paff, három perc és ott is volt, anélkül, hogy bárki előírta volna az iramot.

– Tessék, a cigaretta, parancsnok úr – adta oda lihegve a szakaszparancsnoknak a cigit és a visszajárót.

– Remek, Hirsch – tette el az aprót az ingzsebébe, és előszedte a műanyag öngyújtóját. – Kér egy cigarettát? – kérdezte.

– Nem kérek, parancsnok úr.

– Ha nem, akkor nem – mosolygott a szakaszparancsnok, és meggyújtotta a cigit a szájában –, csak így tovább.

Joav látta, hogy a részleg az őrmesterrel az élen jön le a gyakorlóterepre, és elindult feléjük.

– Hirsch – kiáltott utána a szakaszparancsnok. Joav visszafordult. – Nem felejtett el valamit? – kérdezte tőle.

Joav gyorsan végigpásztázta magát, a fegyvere meg a sisakja is megvolt, kicsit zavarba jött. Fogalma sem volt, mit felejtett el.

– A visszajáró, Hirsch, a visszajáró – mondta a szakaszparancsnok türelmetlenül.

– De hát most adtam oda az előbb...

– Nem adott ide semmit, Hirsch. Talán ellenőriznie kéne az apróját, vagy vissza is szaladhatna, hogy megnézze az ellátóban. Lehet, hogy ott felejtette.

– De... – kezdte újra Joav.

– Nem tanult semmit – csóválta a fejét a szakaszparancsnok, mint aki nagyot csalódik. – Az elmúlt hónapban semmit nem sikerült megtanítanom magának. Azt akarom, hogy szaladjon vissza az ellátóba, és három percen belül máris legyen itt a visszajáróval.

– De... – próbálkozott Joav.

– ...és vigyázzon velem, Hirsch – beszélt tovább a parancsnok, ügyet sem vetve Joav motyogására –, ha vannak olyanok, akiket szívből gyűlölök, akkor azok a tolvajok. – Gonosz vigyor kúszott az arcára. – A hazugok és a tolvajok.

Joav pedig újból figyelmeztette magát, hogy ez itt a sereg, itt mindenkinek szarevés a része, és újra meg újra igyekezett az eszébe idézni, hogy ő pontosan azt teszi, ami a legbölcsebb. De voltak napok, amikor legszívesebben nem adta volna föl. Nem felejtette el azokat a napokat, amikor a legszívesebben pont azt csinálta volna, amit a legkevésbé sem bölcs dolog csinálni. A parancsnok felé fordult, kezében a nehéz tust szorongatta, és erővel markolta a fegyverét.

A fej nélküli ember

A sulink kosárpályája mögött, a bokrok között találtak egy fej nélküli embert. Úgy mondom, „találtak”, mintha vagy egymillió ember lett volna ott, de igazából csak Gilad volt az, az unokatesóm, aki véletlenül begurította a labdát a bokorba. Azt is elmondta nekem, hogy ez az ember a legundorítóbb dolog, amit életében látott. A labda ugyanis pont oda esett, ahol a fejének kellett volna lennie, és amikor lehajolt, hogy fölszedje, a nyakán lévő lyukból előmászott egy nyirkos gyík vagy valami ilyesmi, és rászaladt a kezére. Ez olyan gusztustalan volt, hogy utána vagy fél órán át kezet kellett mosnia a csapnál, és még ezután is úgy bűzlött, mint a lejárt kaja.

A tévében bementék, hogy a rendőrség szerint gyilkosság történt. Vagy úgy! Ehhez az állításhoz nem kell Columbónak lenni. A rák nem tépi le az ember fejét. De azon kívül, hogy gyilkosság, a rendőrség nem tudott mondani semmit – hogy bűncselekmény, terrormerénylet vagy az a harmadik, amit mindig mondani szoktak a hírekben. A rendőrségi szóvivő azt mondta, hogy az ügynek van még egy része, amit a nyomozati egységnek nem sikerült felderítenie, ez pedig az áldozat feje. Az egyik feltételezés, mondta, hogy a gyilkosság egészen máshol történt, és a fej útközben veszett el, amikor a holttestet átcipelték oda. Ez a feltételezés állati faszán hangzik, csak éppen Gilad meg én tudjuk, hogy

nem igaz. Ugyanis amikor Gilad megtalálta őt a bokorban, a feje még ott volt. Igaz, nem rajta, de mellette. Csakhogy mire a rendőrség végre kiérkezett, Curi, aki akkor pont az unokatesómmal kosarazott, és azon röhögött, hogy egy kicsi vér meg a gyík miatt úgy mossa a kezét a csapnál, mint egy kislány, csak úgy fogta a fejet, és gond nélkül megpattant vele. Az az igazság, hogy Gilad ezt nem látta pont, de biztos benne, hogy így történt. A biztonság kedvéért viszont semmit nem mesélt erről a rendőröknek, hogy ha tényleg Curi volt, akkor később ne tudja megverni érte.

Gilad azt mondta, a fejnek összenőtt szemöldöke volt és valami horpadás az állán, mint annak a színésznek a *Fekete esőben*, meg hogy amikor látta, akkor a szeme csukva volt, és ez nagy szerencse, mert ha valaki test nélkül beléd vájja a halott tekintetét, ott helyben beszarsz a gatyádba. És az, amire az ember Curi társaságában a legkevésbé vágyik, az az, hogy beszarjon. Mivel ha Curi ezt meglátja, öt perc alatt már az egész sulit tudja, a lányokat is beleértve.

Gilad egy évvel idősebb nálam, és ő az egyetlen fiú a csapatban, akinek állandó barátnője van, Einat, nem a mi sulinkból, hanem a Hagivából. Persze nem dugnak meg izé, de azért, ahogy az lenni szokott, lassú víz partot mos. Meghaltam volna, hogy nekem is legyen egy, ha csak feleolyan is, mint ő, és ha csak kicsit hagyja is, hogy megérintsem, akár csak a ruháján át. Gilad azt mondja, hogy ha a csaj valami miatt értékeli őt, akkor azért, mert ki tud állni magáért, és mindig becsempészi őt a Mak-kabi-medencébe meg ilyesmi, úgyhogy tegyük föl, hogy ha beszarna és Einat ezt megtudná, egy pillanat alatt otthagyná őt. Így hát ez tényleg szerencse. Én meg csak azon gondolkodtam, hogy mekkora undorító arc már ez a Curi, hogy csak úgy ellopja egy idegen ember fejét, mintha csak csokit nyúlna a boltból. Elég gáz, mert tegyük föl, hogy ha ennek az embernek volt gyereke, akkor nem elég, hogy látnia kell, hogy eltemetik az apját, még arra is gondolni fog, hogy fogalma sincs, hol kallódik éppen a feje, és ki tudja, milyen gyerekek gombfociznak most vele, vagy használják hamutálnak cigizés közben. Amikor összeakadtunk Curival a Napsugár savarmázóban, minden gátlás nélkül meg is mondtam neki. Azt mondtam:

– Van, aki röhög rajtad. De ha a te apádnak lopták volna el a fejét, azon te egyáltalán nem röhögnél.

Curi a falat közepén rám emelte a tekintetét, és azt mondta:

– Hősnek érzed magad, mi, Soszták? Csak mert ott áll melletted a kosaras unokatesód. De ő is tudja, hogy ha még itt leszték, amikor végzek a pi-

tával, az ő száznyolcvanakárhány centije sem fog segíteni, és mindkettőtöknek beverem a képét.

Gilad azt mondta Curinak:

– Mit izgulsz? Rani elmondta, amit gondol.

Curi le sem szarta őt, csak pitástul felém hajolt, és azt mondta, hogy tartsam a számat, különben nem tudja, mi lesz.

Giladdal eljöttünk, és nem szóltam senkinek. A fej nélküli emberről pedig sose derítették ki, hogy ki volt. A rendőrség a farka alapján azt állította, hogy biztos nem zsidó. De soha senki nem tudta megmondani, hogy ki tette ezt és miért. Az apám azt mondja, hogy régen Izraelben egy nő végigsétálhatott éjszaka az utcán, és nem kellett félnie semmitől, leszámítva az arabokat. Ma meg már lassan olyan lesz, mint Amerika – az emberek drogot szívnak, meg fej nélküli test van a sulit udvarán, és már egyáltalán nem is izgat senkit, egyik nap benne van az újságban, de másnap már senki nem emlékszik az egészre. Anyu meg, aki mindig le próbálja őt csilapítani, azt mondta neki, lehet, hogy mindenki rosszul sejti, és ez a fej nélküli egyszerűen öngyilkos lett vagy elesett a sötétben, és valamilyen állat járt arra, és szedte le a fejét. Amikor apu erről beszélt, egy pillanatra azt gondoltam, elmondom Curit, de aztán eszembe jutott, hogy Gilad mennyire be volt tőle szarva, és azt mondtam magamban, minek? Ha nem volt zsidó, akkor biztosan nem voltak gyerekei, vagy ha igen, akkor még azt se tudják meg, hogy meghalt, mert egy tők másik országban laknak. És ha beszélne Curiról, akkor nemcsak megruháznak, hanem még azokat a kölyköket is elszomorítanám, akik ott élnek Romániában vagy Lengyelországban, és azt hiszik, hogy az apjuk most épp az örületes életét éli egy távoli vidéken.

A nyári szünet után már a kilencedik kezdődött, Giladnak elkezdett engedni a barátnője, Curi pedig abbahagyta a tanulást, és munkába állt egy áruház parkolójában. És nekem is lett barátnőm, aki semmit nem engedett, még azt is alig, hogy megcsókoljam. Meiravnak hívták, az ő szeménél zöldebbet életetekben nem láthattatok, az ajka mindig nedvesnek látszott, és olyan horpadt volt az álla, mintha kilyukadt volna, Gilad azt mondta, hogy pont olyan, mint annak a fej nélküli embernek.

Majom az ember után

– Edd meg a banánt – unszol. Nem akarom. – Rajta, bolyhos. Mutasd meg a bácsinak, hogyan eszed a banánt.

Akkor egye meg a bácsi a banánt, én végeztem ezzel, egyszer s mindenkorra.

– Bocsásson meg, Gonen doktornő, de ez már igazán pofátlanság. Idevonszolom magam Sydneyből, csak azért, hogy lássam őt a ketrecben, ahogyan csukott szemmel ül, és a vállát vonogatja... Csak tudjon róla, hogy nagyon drága az időm. És nem szeretném, ha kifogásokra vesztegetnénk.

– Elnézést kérek, Strum professzor, egyszerűen fogalmam sincs, mi esett belé. Úgy néz ki, frászt kapott ettől az egész nyüzsitől, nem szokott hozzá az idegenekhez. Ha lenne szíves néhány percet kint várakozni, biztos, hogy sikerül szóra bírnom.

Csak ne legyél olyan biztos ebben, édes, csak ne legyél olyan biztos.

– Öt perc – mondja a prof, és hallom a távolodó lépteit –, öt perc. – Az ajtó becsukódik, a kulcs elfordul a zárban.

– Gyerünk, édes – áll neki cirógatni a szőrömet –, beszélj a bácsival, mutasd meg neki, milyen okos vagy. – A keze most a tojásaimat érinti, és föláll a faszom. De nem nyitom ki a szemem. – Tényleg, édes – folytatja a simogatást –, tedd meg ezt a kedvemért, különben kizárnak minket a projektből. – Csönd. – ...és akkor már nem lehetünk többet együtt.

Akkor nem leszünk, megvan a magam becsülete is.

Gyorsul a simogatása. Nagyon kellemes. De nem nyitom ki a szemem, nem szólok egy szót sem, nem adom föl.

– Letelt az öt perc, Gonen doktornő – hallom a hangot az ajtó túloldaláról. Résznyire nyitom a szemem.

Ő fölkapja a fejét, abbahagyja a cirógatást, és felém közelíti az arcát.

– Ha ennyire akarod, megkapod. – Suttog. Kiereszti a hajtűjét, kibomlik a haja, és a vállára hullik. Összeborzolja. Szép. – Egy csomó tudós örömmel lenyisszantaná a fejed, hogy bekukucskáljon az agyadba – mondja –, én befejeztem veled, mától az övék vagy.

– Gonen doktornő – tér vissza a hang kívülről, ahogy újra a bezárt ajtó kilincsével matat.

– Strum professzor – sziszegi az ajtón át, és elfordítja a kulcsot –, kérem, szólítson Jaelnek. – Mielőtt kinyitná, kioldja a legfelső gombot az ingén.

– Jael – hallatszik újra a hang az ajtó túloldaláról.

Csak csöndben mozog a szája, de én hallom. „Retardált majom”, mondja.

Héberből fordította: Pályi Márk

A Brüll Bormanufaktúra ajánlata az év végi ünnepekre

Tokaji Kóser Furmint 5769 (2008) édes

Tokaji Kóser Furmint 5772 (2011) száraz

Tokaji Kóser Furmint 5775 (2014) édes

A pincészet budapesti lerakata további 9 fajta száraz, édes és aszúborot tart raktáron, különböző évjáratokból, valamint egyedülálló különlegességeket, mint pl. a Triászt.

A Brüll Bormanufaktúra borai több mint százéves saját furmint tőkékről származó válogatott fűrtökből készülnek, hagyományos borászati eljárással.

A kóser borokhoz a heksert Radnóti Zoltán rabbi adja.

Minden palack külön számot visel, és a címkére pedig a megrendelő neve, s kívánságra, külön szöveg nyomtatása is kérhető.

Közvetlenül a borásztól kaphatnak információt a megrendelhető borokról és a szállítás feltételeiről.

brull@brullnote.com

vagy a +36 20 5192323 telefonszámon